

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglas se računa po tarifi. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja

vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ulica 1, pritličje. Telef. 65.
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Narodna skupščina razpuščena.

Zadnja seja parlamenta. — Volitve 8. februarja 1925. — Pričetek volilne borbe. — Ostre mere proti Radiću in njegovi stranki. — Radić še vedno v Jugoslaviji? — Minister dr. Žerjav v Ljubljani. — Nadaljne osebne spremembe.

Beograd, 10. novembra. Danes dopoldne se je vršila zadnja seja Narodne skupščine, ki je bila izvoljena 18. marca 1923. Seji so prisostvovali radikali in samostojni demokrati v polnem številu; navzoči so bili dalje 1 socialist, 1 radićevski disident in 4 zemljoradniki. Klerikalet, muslimani, Davidovičevi demonstrativno izostali od seje ter šli na galerije in v diplomatsko ložo, odkoder so delali razne medklace, tako da je bil skupščinski predsednik Ljuba Jovanović primoran dati tem poslancem ukor in je zagrozil, da bo dal izprazniti galerijo.

Po končanih formalnostih je min. podpreds. Marko Trifković prečital ukaz Nj. Vel. kralja, na podlagi katerega se Narodna skupščina razpušča, razpišejo nove volitve za nedeljo, dne 8. februarja 1925. in skliče prvi sestanek novoizvoljene skupščine za 7. marca 1925.

Beograd, 10. novembra. Volilna kampanja se je že začela razvijati. Poslanci širšega bloka so začeli z živahno agitacijo in se povsodi pripravljajo, da nastopijo proti nacionalnemu bloku. Notranji minister izda v pri-

hodnjih dneh stroga navodila političnim oblastim, kako imajo postopati glede političnih shodov. Prepovedani bodo vsi shodi Radićeve stranke. Proti Radiću, ki je vsled razpusta skupščine izgubil poslansko imuniteto, se uvede kazensko postopanje. Ker se smatra kot gotovo, da se Radić kljub vsem nasprotnim vestem še vedno nahaja na ozemlju kraljevine SHS, a je njegovo bivališče neznan, izda vlada za njim tirnico, da se ga izsledi in zapre.

Ljubljana, 15. novembra. Z dopoldanskim beograjskim brzovlakom je včeraj prispel v Ljubljano minister dr. Gregor Žerjav, prisrčno pozdravljen od svojih prijateljev in somišljenikov. Dr. Žerjav je sklical za torek, 11. t. m. ob 3. zvečer strankino zborovanje, na katerem bo poročal o zadnji politični krizi. Višji šolski nadzornik Engelbert Gangl je danes dopoldne prevzel posle prosvetnega oddelka pri pokrajinski oblasti. Gerentstvo Mestne hranilnice ljubljanske je poverjeno trgovcu Kollmannu. Kakor je Vaš poročevalec izvedel, sledi v kratkem tudi sprememba v magistratnem gerentstvu in bo odstopil vladni komisar dr. Perić.

Klerikalna afeta s tovornimi listi.

Klerikalci oškodovali državo za težke milijone. — Preiskava v klerikalni Zadrugi zvezi v Ljubljani.

Ljubljana, 10. novembra. Afera, v katero je zapletena klerikalna Zadruga zveza v Ljubljani radi monopolizovanja prehrane Slovenije, ko je bivši prometni minister Anton Sušnik tej klerikalni organizaciji dovolil 40% popusta pri transportih živil, zavzema vedno večje dimenzije. Klerikalni gospodarski krogi so zelo ogorčeni in vznemirjeni vsled razkritij, ki jih je objavilo včerajšnje »Jutro« in jih danes nadaljuje »Slovenski Narod«. Klerikalci so hoteli državno blagajno oško-

dovati za težke milijone na ta način, da so klerikalni ministri pred svojim odhodom iz vlade prenesli v Ljubljano na tisoče in tisoče tovornih listov in začeli z njimi trgovati. Vsak trgovec, ki je hotel dobiti cenejši transport iz južnih krajev, je moral plačati pri Zadrugi zvezi za vsak tak tovorni list 500 do 800 dinarjev. Vlada je odredila najstrožjo preiskavo in je včeraj policija izvedla hišno preiskavo v prostorih Zadrugne zveze. Rezultati te preiskave še niso točno znani.

Nadaljevanje železničarske stavke v Avstriji.

Še nikakih pogajanj med upravo in stavkajočimi. — Prve posledice stavke.

Dunaj, 10. novembra. Železničarska stavka traja dalje. Med železniško upravo in zastopniki stavkajočih še ni prišlo do oficijelnih pogajanj. Posledice železničarske stavke so zelo občutne. Generalno poštno ravnanje je organiziralo avtomobilski promet med posameznimi deželami in mesti in tudi avtopromet do meje, tako da dobiva Dunaj zveze z inozemstvom potom avtomobilov. Odbor stavkajočih je dovolil, da se še nadalje vrši transport pre-

moga, vendar pa zahteva od trgovcev s premogom, da ne izrabljajo situacije v svoje sebične namene. Češkoslovaška vlada je zapovedala vsem premogovnim okrožjem, da ustavi do nadaljnjega vsa naročila premoga za Avstrijo. Za prihodnje dneve je na pritisk generalnega komisarja dr. Zimmermanna pričakovati ugodne rešitve in sporazuma med upravo in stavkajočimi železničarji. Stavka poteka povsem mirno.

Silovita burja v Trstu.

Trst, 10. novembra. Včeraj in danes vladala v Trstu silovita burja, ki dosega mesoma brzino 95 km na uro. Do sedaj je 20 oseb več ali manj težko po-

škodovanih. Materije:na škoda je ogromna. Poněkod je burja razdrila in odnesla cele grane.

J. V. (Celje):

Spomin na domovino.

(12. XI. 1920.)

Spominjam se mladosti, lepe in svetle, spominjam se dragega domačega kraja, hiše in vrta, spominjam se solnčne Goriške, mirne Adrije. Da, od tam smo prišli, od tam, kjer cvete pomlad med mandeljni in breskvami, kjer

žare solnčni žarki skozi zelenje trtja in se poigravajo z žametnomehkimi breskvami in dehtečimi pinijami, od tam, kjer žari v solncu Adrija, vsa lepa in veličastna...

Mi ubogi brezdomovinci zaslužne zemlje, pregnani od ognjišča solnca in vselej v kraje snega in megle, mi otroci solnčne domovine... O morje adrijsko! Tvoji vali vabijo; kličejo nas nazaj v sužnost.

Bleste se Brda, blesti se morje, kri in življenje ponosnega Primorca...

Spominjam se dnevoj tuge in bolesti. Rodil se je dan, grozeč in razpiakan od tisočeri. Vztrepetale so matere, ponosne junakinje te zbičane zemlje. Nebo je gorelo, kakor velika ognjena masa se je zdel firmament. Tam v daljavi je pokalo, šumelo in prasketalo, da se je telo šibilo od strahu in groze. Obupano je zrl ljudstvo na svoje domove, razpadle v prah in pepel... Kje je sedaj njih solnčni dom, kje sreča in blagostanje? Brez žetve in setve so polja, brez žita hrami. V motni daljavi se beli vrh Krna. Solnce ga ožarja in svinčeno nebo, polno prahu, dima in groze trepeti nad njim. Topovi tulijo, kot pekel se ti zdi okolica, svičena zrna šumi okoli ušes, vmes pa se mešajo kriki in stok tisočeri obupanih...

V dolgih, dolgi karavanah vidiš brezdomovince... Zro na domove, kjer je prej vladal smeh in cvetela sreča... Kot listje so, ki jih odnaša jesenski veter, beže od doma od lastne grude...

O domovina! Ti vsa uboga in trpinčena!

Plašno se stiskajo otroci k materam, kot ptički brez gnezda, ubogi in negotni. Kje je Vaša mladost, Vi otroci, razpiakani in zavrženi? Kdo Vam izbrise solze, kdo Vas pripelje zopet v domače hiše? Išete kamen, kjer bi položili trudno glavo, vi negotneži neboljeni!

Kje si ti, Soča, kjer smo zaman iskali miru v tvojih bodrih valovih. Ti deva prekovana, polna življenja! Povej mi, o Soča, kedaj se nam posuše solze, ki jih točimo mi za teboj? O Soča, ti nisi mirna in naše solze niso posušene. Iz trpljenja in groze si prišla v novo sužnost. Prišel je tujec k tvojim bregovom, ki ti je obetal bisere in zlato. O Soča, kedaj zašumljaš svobodno planinsko pesem? Tujec, pritepenec, poslušaj šumljanje tvojih bodrih valov, ti, ki si se vsa v blesku in krasu poigravala z brhko planinsko deco.

O domovina, kedaj zažariš zopet v blesku in lepoti svobode? Kedaj zazele ne solnčna Brda v zlatu, in ti, sinja Adrija, kedaj zaplapolajo bela jadra na tvoji gladini v svobodi, ko se povrne nazaj k Tebi, naša zemlja, ko naši čili Sokoliči zaorijo pesem svobode pod sinje svobodno nebo...

Prosveta.

Pripovedne slovenske narodne pesmi. Mladini zbral in priredil Pavel Flerč. Z risbami okrasil Maksim Gaspri. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena v polpлатno trdo vezani knjigi 28 Din. Knjiga je deljena na junaške pesmi, legende, pripovedne pesmi in pesni o rastlinah in živalih. G. Pavel Flerč je pridelal knjigi posebne pripombe, v katerih pojasnjuje pomen posameznih vrst pesmi. Junaškim pesmim podaja zgodovino, na katero se nanašajo, vsem pa prida je tudi komentar posameznih terminov. Junaške pesmi bodo posebno zanimale ne le mladino, temveč tudi odrasle, ker se snov nanaša na našo zgodovino in je posneta iz bojev naših pradedov, kar napravlja komentar zadaj še posebno umljiv. Legende so posebno priljubljene prirodestu ljudstvu, ki jih rado čita, dasi jih zna samo mnogo pripovedovati. Pripovedne pesmi dvigajo po vsebini posebno moralno in etično stran s svojimi tendencami. Pesmi o rastlinah in živalih pa bodo vzbujale največ smeha in veselja pri otrocih radi njih konkretne vsebine in živahnosti pripovedovanja. Gotovo bodo otroci najraje te deklamira-

Curiška borza

v pond. 10. nov. Zagreb: 7 50

ZAGREBSKA BORZA

v ponedeljek, dnc 10. novembra.

Dunaj: 0.09715—0.09915.

Milan: 2.98—3.01.

London: 317.5—320.5.

Newyork: 68.70—69.70.

Pariz: 3.6120—3.6620.

Praga: 2.0610—2.0910.

Curih: 13.35—13.45.

Politične vesti.

RAZPUST PARLAMENTA. V soboto, 8. t. m. zvečer je kralj podpisal ukaz o razpustu Narodne skupščine in o razpisu novih volitev. Volitve se torej vršijo 8. februarja 1925. Kraljev ukaz je bil prečitan na ponedeljkovi seji Narodne skupščine.

RADIĆ JO JE POPIHAL. Kljub zatrdilom nekaterih radićevcev, da se nahaja Stjepan Radić še v Zagrebu, poročajo domači in tudi italijanski listi, da je Radić dopotoval preko Reke v Italijo in da ima pri sebi reden potni list za Italijo, Francijo in Avstrijo.

ZOPET OSLEPARJENI! Italijansko-jugoslovanska komisija je pričela z definitivno markacijo meje med našo državo in Italijo — in sicer po dosedanjim provizorni meji. Torej nikakih korektur nam v prid, nikakih izpolnitev najelementarnejših upravičenih zahtev našega obmejnega prebivalstva! Sedaj so potrjene vesti, da se je izkazala Davidovičeva vlada v svoji politiki napram Italiji premehko in premalo odločno.

AVSTRIJSKA VLADA DEMISIJONIRALA. Vsled poostitve železničarskega konflikta in nepopustljivosti železničarjev, ki se smatra kot afront proti vladi, je avstrijska vlada po brezuspešnih pogajanjih generalnega ravnatelja Güntherja z zastopniki treh železniških organizacij podala 7. t. m. demisijo. Še isti dan opolnoči je izbruhnila splošna železničarska stavka v Avstriji. Pričakuje se, da bo dr. Seipel v torek, 11. t. m. na seji narodnega sveta zopet izvoljen za zveznega kancelarja. Poslanci bodo prispeli na Dunaj s posebnimi vlaki, ker je ves promet ustavljen.

li in se jih priučili. Vse pesmice pa zelo dobro dopolnjujejo dobro uspele ilustracije, ki so prav pogodeno vzete iz vsebine. Knjigo prav toplo priporočamo vsem zasebnikom in tudi knjižnicam, ki jo bodo posebno pozdravile zaradi trpežne vezave, na katero se je v zadnjem času posebno pričela ozirati Učiteljska tiskarna.

Podpisi za zaščito delavstva. — V Ljubljani 1924. — Založila Tiskovna zadruga. Str. 194. Cena s poštnino vred 36 Din. Naša industrijska, obrtna in trgovska podjetja so prišla dostikrat v zadrego in navzkrižje z inspektoratom dela, ker niso poznala predpisov, ki so veljavni za zaščito delavstva. Sedaj je izdala vse take predpise z najnovejšimi vred Tiskovna zadruga v posebni knjigi. Knjiga obsega zakon o inspekciji dela, pravilnik o higijskih in tehniških varnostnih odredbah v podjetjih, pravilnik o zaposlovanju inozemskih delavcev, uredbi o delovnem času v obrtnih in trgovskih podjetjih, uredbi o odpiranju in zapiranju obratov ter pravilnik o podaljševanju delovnega časa. Na knjigo opozarjamo vse delodajalce in delojemalce. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Dnevne vesti.

CENJENIM NAROČNIKOM. 1. oktobra smo »Novi Dobi« priložili položnice s prošnjo, da bi se istih cenj. naročniki v obilni meri poslužili. Precejšnje število naročnikov je našo prošnjo upoštevalo ter naročnino nakazalo, drugi pa se za položnice niso zmenili in niso nakazali naročnine. Te zamudnike prosimo, da store to nemudoma, ker jim bomo sicer s 15. novembrom list brezpogojno ustavili. Dalje je še tudi nekaj takih naročnikov, ki dolgujejo naročnino za več mesecev, celo za pol leta in več. Prvi kakor drugi so poleg položnic prejeli tudi opomine, natančno označene za koliko časa ta ali oni dolguje naročnino. Od zadnjih tudi mnogi se niso storili svoje dolžnosti. To smatramo mi za brezobzirnost. Te zamudnike istotako prosimo, da storijo takoj svojo dolžnost, ker jim bomo sicer istotako list ustavili. *Uprava.*

IMENOVANJE. Za velikega župana mariborske oblasti je imenovan dr. Otmar Pirkmajer, za vel. župana ljubljanske oblasti dr. Viško Baltić, za viš. šol. nadzornika pa je zopet imenovan Engelbert Gangl. Nova vlada je pričela s temeljitim čiščenjem v državnih upravi in skuša sedaj popraviti kri-

vice, ki jih je povzročila Davidovičeva vlada nekaterim uglednim, narodnim drž. funkcionarjem. Po klerikalško se to seveda zopet pravi — »korupcija«!

OBČINSKE VOLITVE V KO-
NJICAH NISO RAZVELJAVLJENE. Tozadevne vesti časopisov so zgrešene. Upravno sodišče v Celju je pač na pritožbo Nemcev proti sklepu o razveljavljenju njihove liste razsodilo, da je bilo tozadevno postopanje pomanjkljivo, kar pa je za veljavnost obč. volitev za enkrat še brez vsakega pomena.

PROTI OBČINSKIM VOLITVAM
V ORMOŽU so vložili klerikalci priziv, ki pa je bil po dolgotrajnem obravnavanju te dni zavrnjen in so volitve potrjene. Tudi Ormož bo lahko kmalu volil župana.

J. A. D. TRIGLAV — LJUB-
LJANA. Ljubljanski Triglavani so si za zimski semester 1924/25 izvolili sledeči odbor: predsednik Lovrec Mirko, cand. iur.; podpredsednik Gros Ožbalt, cand. ing.; tajnik: Golouh Ciril, cand. iur.; blagajnik: Vatovec Bogdan, stud. ing.; knjižničar: Andoljšek Mirko, stud. ing.; zapisnikar: Tiplič Adolf, stud. iur.; arhivar: Surina Anton, stud. iur.; odbornik: Konjar Tone, cand. iur.; revizorja: Planinšek Odon, cand. iur.; Kajnih Zdravko, cand. iur.

Celjske novice.

V TAKI DRUŽBI PA NE PRI-
HAJAJTE MED NAS! Ljubljanski »Narodni dnevnik«, ki pravi o sebi, da je neodvisno glasilo vseh pravih slovenskih naprednjakov, ki ga pa smatrajo slovenski radikali mnogokje še za nekako svoje neoficijelno strankino glasilo, ve poročati, da bo v Ljubljani kandidiral tudi g. Ljuba Davidovič na skupni listi bloka v družbi Radić-Korošec-Spaho. Slovenska politična morala je sicer že globoko padla, tako globoko pa še ne, da bi nacionalno in državno misleči del našega naroda mogli le za trenutek dvomiti, kaj mu je ob hodoči odločitvi storiti. O tem morejo dvomiti le ljudje, ki so osebnim ambicijam prodali svojo lepšo preteklost, ali pa je njih lepa nacionalna preteklost bila le maska najgršrega egoizma in častihlepija. Izkušnja preteklosti nam kaže eno skupno pot, ako naše besede niso fraza, na tej skupni poti si moramo podati roke v Sloveniji vsi, ki nam je za napredek naroda in za našo narodno in državno skupnost, ki ne prenaša več prav nikakega sentimentalnega igračkjanja, še manj pa one zle igre z našimi življenjskimi interesi, ki je tako sumljivo skupna vsem tistim elementom, ki so nas še pred nedolгими leti učili avstrijskega patriotizma in nas preganjali radi same misli na to, kar je danes resnica.

REDNI SESTANEK JDS za mesto Celje se vrši v sredo, 12. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji Narodnega doma. Polnoštevila udeležba!

RAPALSKA OBLETNICA. V sredo, 12. t. m. zvečer, na dan četrte obletnice, ko je bila podpisana za našo državo nesrečna in za naš narod usodna rapalska pogodba, priredi »Orjuna« v Celju v mali dvorani Narodnega doma ob 7. zvečer javno predavanje. Predava g. geometer Tripalo.

ORJUNA CELJE naznanja, da se vrši ob priliki četrte obletnice podpisa rapalske pogodbe 12. t. m. ob 7. uri zvečer javno predavanje v mali dvorani Narodnega doma. Predava član občastnega odbora geometer Tripalo o nacionalizmu v današnji dobi in današnjih razmerah.

RAVNATELJSTVU GLASBENE
MATICE V CELJU se je posrečilo pridobiti še enega strokovnjaka za vijoliški pouk v osebi gosp. prof. Egidija Francota, ki je svojčas deloval kot vzoren učitelj in pedagog na šoli in konservatoriju Glasbene Matice v Ljubljani. Letos je vodstvo vpeljalo tudi pouk solopetja in pridobilo v to svrhu izbirno strokovnjakinjo gdč. Mileno Verbičevno iz Ljubljane. Teoretičen pouk in mladinsko petje se je pričelo v tem mesecu in ga vodi g. Ciril Pregelj, pevovodja C. F. D. Iz vsega tega je razvidno, da glasbena šola prav lepo uspeva, saj se je do danes vpisalo že okoli

200 gojencev za razne predmete in novi gojenci se še dalje priključajo. Pri glasitvah in sprejem novih gojencev se lahko vrši dalje tudi še med letom.

OBČNI ZBOR GLASBENE MATICE V CELJU se vrši v petek 14. tm. ob 8. zvečer v prostorih Glasbene Matice. Sionškov trg.

DINARSKI DAN JUGOSL. MATICE V CELJU v nedeljo 9. t. m. je nadvse dobro uspel. Od 11. do 12. dopoldne je sviraia pred kolodvorom na Kerkovem trgu železničarska godba, narodne dame, gospodične in gospodje pa so z vnejo prodajali evčdice in bloke. Občinstvo se je pozivom J. M. zelo častno odzvalo in darovalo znatne zneske za naše neodrešene brate v Primorju.

ODBOR PODRUŽNICE JUGOSL. MATICE V CELJU se najiskreneje zahvaljuje vsem narodnim damam, gospodičnam in gospodom, ki so s svojo požrtvovalnostjo pri nabiranju pripomočij do tako lepega uspeha »Dinarskega dne«. Prireditelj je uspešna nad vse pričakovanje in se je nabralo blizu 7000 Din. Od denarnih zavodov so doslej darovali: Celjska posojilnica 500 Din, Podr. Ljublj. kreditne banke 250 Din in Podr. Prve hrv. štedionice 250 Din. Tudi tem naša najiskrenejša hvala!

CERCLE FRANÇAIS — Franco-
ski krožek. Pouk v prvem tečaju se vrši vsak ponedeljek in četrtek od 18. do 19., v drugem tečaju vsako sredo in soboto od 18. do 19. v poslopju meščanske šole v Vodnikovu ulici; sprejemajo se še prijave novih članov. Učnina mesečno 20 Din. — Odbor.

ESPERANTO. Vsi oni, ki se žele posvetiti poučevanju v esperantu, se naj v sredo, dne 12. t. m. udeležijo sestanka, ki se vrši ob osmih zvečer v gostilniških prostorih hotela »Balkan«.

V POJASNILO! Z ozirom na dopis v »Orjuni« št. 55. z dne 8. novembra t. l. glede obratovanja mestnega kina v dvorani hotela »Skoberne« v Celju izjavljam sledeče: Ko sem se začel zanimati za kinoobrat v mestu Celju, k čemur me je prisililo dejstvo, da ne morem živeti z družino 5 članov ob skromni pokojnini in to kot dobrovoljec-invalid, mi je bil potreben v prvi vrsti pripraven lokal. Obrnil sem se na Celjsko posojilnico za odstop dvorane v Narodnem domu in bi bil zavrnjen brez navedbe vzroka. Poskusil sem nato tudi pri Ljudski posojilnici za odstop dvorane v hotelu »Beli vol«, vendar sem bil tudi tu odbit. Lahko bi event. dobil dvorano v hotelu »Union«, vendar sem se tega izognil baš iz narodnih ozirov. Preostalo mi ni nič drugega, kakor potegovati se za dvorano v hotelu »Skoberne«, ki mi je bila nato tudi zasigurana. V mnemju, da se nisem s tem v narodnem oziru niti

najmanj pregrešil, saj bi potemtakem morali vsi slovenski trgovci, obrtniki in zasebniki takoj odpovedati svoje lokale oz. stanovanja v nemških hišah, sem podvzel vse korake, da z obratovanjem lahko čimprej začnem. — Ferdo Čepak, dobrovoljec-invalid.

POZIV. Oni gospod, ki si je pri Glasbeni Matici v Celju izposodil železno stojalo za note ob priliki družabnega večera Narodnega bloka v Narodnem domu, se opozarja, da prinese stojalo nemudoma nazaj, ker je omenjeni gospod znan in bo v nasprotnem slučaju primoran kupiti novo stojalo.

NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO ima ta teden lekarna »Pri Križu«, Cankarjeva cesta.

IZGUBA. V petek, 7. t. m. dopoldne se je izgubila v Razlagovi ulici rujava usujata aktovka, v kateri je bilo več spisov in trgovskih pism. Najditelj je bil opazovan in se poziva, da odda najdeno v upravi lista, sicer se bo proti njemu sodnijsko postopalo.

PRELOŽITEV ANDREJEVEGA SEJMA (Razglas.) Živinski in kramarski sejem v Celju, ki bi se moral vršiti 30. nov. t. l., se preloži na 2. decembra 1. l. (torek). — Mestni magistrat celjski, dne 5. novembra 1924. — Župan: dr. Hrašovec s. r.

KINO GABERJE Torek 11. novembra zaprto. Sreda 12., četrtek 13. in petek 14. novembra: »Grofica tipkaričica«. Komedijska v 5 dej.

KONCERTNA KAVARNA »CENTRAL« V CELJU. Dnevno koncert salonskega orkestra »Mignon« iz Zagreba.

Gledališče.

„Poslednji mož“.

Zgodba človeka z razvito energijo in jakimi zmožnostmi, ki pa je osredotočil vso svojo voljo edinole na rodbinsko življenje in postal v izvajanju te svoje volje, ki so jo oklenile ozke stene domače hiše, neizprosno pedant in tiran svoje žene in svojih otrok. Človek starega stila, z absolutno subjektivnim gledanjem v svet. Končno se najde človek, inž. Bečvar, ki spravi tega »poslednjega moža«, absolutista v familiji, Kohouta na pravo pot s tem, da mu neizprosno odkrije pravo resnico, ki jo zahtevajo njegovi »dresirani« svojeci. Kot navidezna ljutka prisostvuje Kohout rodbinskemu večeru, »ko njega ni doma« in spozna vso nepravilnost in krivico svoje dolgoletne metode. Kohout s svojo voljo je bil podoben »parnemu kotlu, ki lahko žene stroj, ko je para pa z nepravilnim ravnanjem uhaja, sika, piska in nadleguje.« — Gotovo, da se tak eksperiment z ljutko ne bi posrečil v vsaki rodbini, kjer vlada mož samosilnik — dostikrat ne samo po lastni krivdi! — a veseloigra nam odkriva s tem tudi tendenco pisateljevo: ne zavirajte življenja in pustite človeku prostost lastnega udejstvovanja!

Po dolgem presledku so nastopili celjski dilemtanti drugič v tej seziji na odru. Poznalo se jim je, da so se po večini prav pridno naučili svojih vlog. Škoda pa je, da je posvetila režija premalo pozornosti temeljitejšemu izigranju na odru. Marsikatera misel in dovip nista prišla do prave veljave. Ves tempo igre je bil nekam prenagljen in hlasten. Najboljša figura čelga večera je bil inž. Bečvar (g. Pfeifer). Naraven, prijeten in temperamenten, kakor je treba. G. Velušček kot »poslednji mož« Kohout je svojo oblastnost in konservativnost premalo podčrtal. V ostalem pa se je v svojo vlogo prav srečno užíval. G. Velušček ima siguren nastop in je mnogo obetajoča moč. Rad bi ga videl še v drugih večjih vlogah. Hvalevredno je igrala gospo Kohoutovo gospa dr. Kalanora. — Škoda, da je Heleni odmerjena tako skromna vloga: ga. Gradišnikova bi bila v večji vlogi gotovo še bolj pokazala svoje odlične gledališke zmožnosti. Na svojem mestu sta bili Zdenka (gdč. Hana Mirnikova) in Tončka (gdč. T. Mirnikova), motila je mestoma le nerazložna izgovorjava. Gg. Sedlaček (Jaroslav) in Beč (dr. Marek) sta se potrudila, kolikor je bilo v njuni moči, pogrešal pa sem pri njiju naravnost in neprisljenost v igranju. Gdč. Danejeva je dobro podala svojo služkinjo, škoda pa je za epizodno karakterno

figuro dragonca, ki ni uplival, kakor bi bilo treba, Maših vlog se ne sme bagatelizirati!

Sceneriji se ne da nicesar oporekati; bila je zelo okusna, skrbna in elegantna. Pač pa moram omeniti veliko hibo: neenotnost v izgovarjavi odeskega jezika. »Bi«, »poln«, »bohna« so napake, ki bi se pri celj. igračih pač davno ne smele več ponavljati! Suflerka je bila preglasna, ker so nekateri igralci tupatam »plavali«. — Gledališče je bilo dobro obiskano, razpoloženje veselo, smeha in aplavza obilo. Igra je torej doživela pri publiki lep uspeh. *Cr.*

Dopisi.

DOBRNA PRI CELJU. Podružnica Rdečega križa SHS na Dobrni je obdarovala 21 revnih učencev naše šole z oblekami in obuvalom. Ta velikodušni dar je izvalil revčkom solze hvaležnosti, ki naj bodo plačilo odboru in njegovemu predsedniku g. upravitelju Jankoviču. Iskrena zahvala! — Vodstvo ljudske šole Dobrna pri Celju.

VOJNIK. V našem trgu se je začetkom novembra naselil kot praktičen zdravnik dr. Stanimir Vrhovec.

Gospodarstvo.

H M E I J.

XL. brzojavno tržno poročilo.
Zatec, Č. S. R., dne 6. novembra 1924. Cene so se stabilizirale na 2400 do 2500 č. K za 50 kg.

ODDAJA TRT. (Razglas.) 1. Vsled odloka ministrstva poljoprivrede i voda v Beogradu z dne 25. avgusta t. l. št. 38.844/V se glede oddaje trt za prihodnjo saditev razglašja kakor sledi: Poedina pismena predpisano kolkovana naročila (prošnje) za trte sprejemajo vsi državni kmetijski uslužbenci najkasneje do 1. februarja 1925. in jih dostavljajo s potrebnim uverjenjem od svojega županstva, da potrebuje naročnik trte izključno za saditev na lastnem zemljišču, ter potrdilom potovalnega učitelja, ozir. okr. ekonom, da je dotično zemljišče za nov vinograd preiskano na vsebino apna — upravitelju najbližjega drž. razsadnika. Upravitelji so: za drž. trtne nasade v Kostanjevici — okr. ekonom v Krškem, za Arnova sela — okr. ekonom v Brežicah, za Bršlin — okr. ekonom v Novem mestu in za Črnomelj — deževodja drž. trtnih nasadov v Črnomlju. 2. Na podstavi čl. 13. zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradarstva ter na predlog odeljenja za vinogradarstvo bo te jeseni in v bodoči spomladi 1925. 1. prodajna cena trt v vseh državnih trtnicah za 1000 komadov sledeča: Za ključe američanskih trt (podlog) dolgi 35—40 cm I. kl. po (100) sto dinarjev, II. kl. po (35) tridesetpet dinarjev; za sajenke (korenjake) I. kl. po (250) dvestopetdeset dinarjev, II. kl. po (75) sedemdeset pet dinarjev; za cepljenje I. kl. po (1500) tisočpetsto dinarjev, II. kl. se ne prodajajo, temveč se zopet vložijo v trtnico; za ključe domače trte 80 cm dolžine (80) osemdeset dinarjev. Gornje cene, v kolikor se nanašajo na ključe američanske trte, se povišajo za 100 odstotkov, t. j. I. kl. po 200 Din, II. kl. po 70 Din, in sicer za one naročnike, kateri vzamejo več kot 10.000 ključev za vlaganje v trtnice v svrhu dobave sajenk (cepjenk) za prodajo. Naročniki, kateri rabijo naročene trte za razširjenje ali izpopolnitev že obstoječih vinogradov, niso dolžni, da doprinesejo pri naročilu trte uverjenje srezkih ekonomov o količini apna dotičnega zemljišča, nego zadostuje, ako v prošnji navedejo, katero podlogo so dosedaj rabili na dotičnem zemljišču, ter ako je že prej zasajeni vinograd v dobrem stanju. Kdor pa naroči trte za popolnoma nove vinograde, mora priložiti naročilu (prošnji) uverjenje okr. ekonomu. — Ljubljana, dne 28. oktobra 1924. — Veliki župan ljubljanske oblasti Šporn s. r.

Ali zahtevate

povsod v kavarnah,
gostilnah, brivnicah
in javnih lokalih

♦ „Novo Dobo“ ♦

Bojkot ženske mode.

Prvi krojač mesta Londona Brandley se doslej ni udeleževal v javnosti drugače, kakor v koškar, ki jo zahteval njegov poklic. Sedaj pa se je oglašil v zadevi, ki je silno delikatne narave in s katero je izrazil ogorčenje v ženskem svetu na evropskem zapadu.

Brandley se zavzema za to, da može vržejo raz seče jarem, ki jih je uklepal dolga desetletja. Ženskim koricam je treba napraviti konec! — tako se glasi njegovo geslo. V Londonu in drugih velikih mestih na Angleskem se dan na dan trošijo milijoni in milijoni denarja za najnovejše modne neumnosti, katere si izmišljujejo v Parizu. Dokazano je, da potrošijo dame v Londonu za svoje toalete desetkrat več kakor moški za svojo potrebno obleko.

Potrebna je torej reforma. Toda kako se obenem ogniti preteči revoluciji žen? To je vprašanje, ki nekoliko muči Brandleya. On pravi, da so evropske žene že pred 80 leti zavojevale svoje može na modnem polju in da jih

odtlej držijo v šahu ter zahtevajo od njih izpolnitev vsake muhe, ki jim pride na misel. Največjo škodo pa imajo od teh ženskih modnih norosti moški sami, ki se radi velikih stroškov za ženske toalete zelo revno oblačijo. Za časa cesarice Viktorije je bilo na Angleskem drugače. Tedaj so tudi v modi moški nadkrijevali ženske. Po tej dobi pa je nastal velik preobrat. Moška moda je začela bolj in bolj propadati in danes je čisto siromašna. Izvzemši srednjo Afriko, se danes na celim svetu goji in izpolnjuje samo ženska moda, moški pa hodijo v starih oguljenih oblekah.

Povprečna soproga potroši najmanj šestino dohodkov svojega moža za svoje obleke. Dočim se mora mož zadovoljiti z eno samo obleko na leto, potrebuje njegova žena vsaj šest toalet letno. Iz leta v leto nosi mož v službi, na promenadi, v klubu in v gledališču eno in isto obleko, žena pa, ki je trikrat oblekla svojo toaleto, toži in jadicuje, da nima primerne toalete, v kateri bi se mogla pokazati ljudem.

Brandley misli, da je ta položaj

nevdržan. Treba mu bo napraviti konec ter doseči med moško in žensko toaleto zlato ravnotežje, ki bo odpravilo mnoga nesoglasja, ki jih danes povzročajo potratna ženska oblačila.

To in ono.

SAMOMOR NA GRMADI. Pred nedolгим so našli v gozdu v bližini Gadebuscha na Šverinskem na kupu zgorelega dračja močno izogleno truplo. Ugotovili so, da gre za mladega moža, ki je bil član organizacije Rossbach. Prvotno se je sumilo, da gre za umor iz osvete. Kmalu pa so prišli na to, da mora iti za strašen samomor blaznika. Mladenič je bil begunec iz Maltika ter je delal na nekem veleposstvu. Ko so se na njem opazili znaki blaznosti, so ga spravili v blaznico. Navidezno ozdravljen je pred kratkim zapustil zavod. V ponovnem napadu blaznosti je šel v gozd in znesel na kup dračja in drv. Svoje telo in dračje je polil s petrolejem, se vrgel na grmado in se potem lastnoročno zažgal.

SLUČAJ PARALELNE HIPNOZE. Moskovski lieti poročajo o interesantnem slučaju paralelne hipnoze, ki se je pripetil na Sverglorjevi univerzi v Moskvi, kjer se je slušateljem in učnjakom predvajal film. Film predstavlja dogodek, ko neki profesor hipnotizira svoj medij. Profesor je bil pri predstavljanju tudi sam navzoč in je razlagal nazore podrobnosti svojega postopanja na sliki. Na nekega učnjaka, ki je bil prisoten v avli, je razlaga tako močno uplivala, da je zapadel v hipnotično stanje, iz katerega se ni mogel prebuditi celih devet ur. S tem izrednim pojavom se sedaj bavi jo vsi moskovski hipnotizerji ter ga tolmačijo tako, da je nastalo radi dvojnega efekta besed in slike, katero je imel učenjak pred sabo. Zdravniki menijo, da bi se dal pojav paralelne hipnoze znanstveno izkoristiti in s pridom uporabiti v zdravniški praksi.

Ali ste že poravnali naročnino za „Novo Dobo“?

Zastrupljenja z živili.

Zastrupljenja z mesom se pojavljajo:

1. vsled uživanja mesa bolnih živali — povzročajo jih Bac. enteritidis ali Bac. paratyphi (bacil črevesnega vnetja in bacil paratifusa);

2. vsled uživanja gnilega mesa — povzročata jih Bac. proteus in Bac. coli;

3. po strupu klobas (botulizem, povzroča ga Bac. botulinus).

Posebno nevarno je meso krav, ki so jih v sili zaklali zaradi žledodčnih in črevesnih obolenj, zaradi gnilobnega vnetja maternice po porodu ali zaradi vnetij vimena, potem meso telet, pri katerih se je po vnetju popka razvilo zastrupljenje krvi, ki so jih morali kmalu po porodu zaklati zaradi žledodčnih in črevesnih obolenj ali zaradi gnojnih vnetij sklepov.

Zastrupljenje po gnilem mesu se

zlasti pojavlja pri zaseki, divjačinah in klobasah. Meso je od zdravih živali, pa se vsled neprimernega spravljavanja in nesnažnega ravnanja naknadno pokvari pod učinkom gnilobnih bakterij. Sušenje in prekajevanje nas ne ščiti zanesljivo, ako je bilo meso že pokvarjeno.

Bolezniški pojavi, ki nastopajo pri prvomenovanih dveh zastrupljenjih, se tičejo zlasti želodca in črev. Božnik prične bljuvati, dobi drisko, ima zelo smrdljive, grizavim podobne iztrebke, napadajo ga slabosti. Včasih se razvije težko in s hudo vročico združeno obolenje, ki spominja na kolero ali tifus.

Čisto drugačna pa je slika pri botulizmu ali zastrupljenju na klobasah. Pripomniti je, da Bac. botulinus, ki povzroča to zastrupljenje, ne prehaja na človeka samo po klobasah, ampak tudi po drugih živilih. Želodec in črevo pri tem zastrupljenju nista prizadeta, pač pa stoje v ospredju težka motenja s

strani živčevja, ki spominjajo na zastrupljenje z volčjo črešnjo (Atropa Belladonna). Človek dobi suha usta in suho grlo, muči ga huda žeja, močno je zaprt in zapira se mu tudi voda; vsled otrpnenja grla in požiralnika nastopijo težave pri govorjenju, požiranju, dvojno videnje, utrip žile je slab in počasen, slednjič zastane srce in dihanje vsled otrpnenja živčnih središč v podolžnem mozgu. To zastrupljenje je torej sila nevarno; umrljivost znaša okoli 40%.

Obolenje za botulizmom preprečimo s kuhanjem živil, zlasti konzerv. Pa tudi kuhana uživajmo samo v svežem stanju; prestana in pogreta živila, staro meso itd., se kaj lahko pokvari. Nikdar pa ne uživajmo omehečanih klobas in druge mesnine, ki ima zoprni vonj, ki je opolzla ali zelena.

Zastrupljenja z živili, ki jih sicer še poznamo — tako z ribami, ostrigami, sirom, krompirjem, vanilijevo kre-

mo, mesnimi in zelenjavnimi konzervami — so ali bakterijske narave, kakor pravkar opisana, ali pa jih v redkih slučajih povzročajo specifični strupi, kakor n. pr. v strupenih ribah, v ikrah mreže in ščuke za časa drstenja, pri zastrupljenju s solaninom po uporabi pokvarjenega in hudo kalečega krompirja.

Zastrupljenje s konzervami preprečimo, ako natančno preiščemo konzervne sklopnice in se uverimo, da so neprodušne in zrakodržne. Sklopnice, ki jih je vzgalo, pri katerih najdemo izbočeno to ali ono steno, je treba odklanjati. Sicer bi pa morali že tovarne same in njih prodajalci paziti, da ne prihajajo v promet take pokvarjene in človeškemu zdravju sila nevarne konzerve.

Odgovorni urednik: Rado Pečnik.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

Večja soba

z dvema posteljnima in s hrano, se odda. Poizve se Breg 26, gost. Radej.

Učiteljica

žen. roč. del sprejema ročna dela, šivanje perila, predpasnikov, otroških oblek na dom. 3-3 Naslov pove upravnistvo »N. d.«

Izjava.

V zadoščenje in rehabilitacijo časti najinega sina visokošolca **Franceta Hodnika** zanikava izjavo z dne 5. novembra 1924 najodločneje, ker sva bila v hudobnem namenu mistificirana.

Franc in Mar. Hodnik, starši.

V Brivnici Roštomaj, Prešernova ulica štev. 19

striženje samo Din 5.—

Istotam brušenje britev, škarij, gillett, nožev, kuhinjskih in mesarskih nožev ter sekir.

Električni likalnik

najboljše svetovne znamke

3 kg. . . . Din 200.—

4 » . . . » 240.—

z žico vred.

Žarnice 10—5

in drugi material po najnižjih cenah pri

Karol Florjančič, Celje,

Cankarjeva ul. 2., poleg davč. urada.

ČEVLJE
za dame, gospode in otroke



šive moderne iz prvih svetovnih tovarn, kakor tud trpežne od domačih čevljarjev ima velikansko zalogo ter prodaja po čudovito nizkih cenah samo veletrgovina **R. Stermecht, Celje.** Trgovci engros cenel Cenik zastojl

Cenj. damam se priporoča 10-7

šivilja

za izdelovanje oblek, kostumov, plaščev i. t. d. po zelo znižanih cenah.

Angela Andervald,

Celje, Dolgo polje štev. 17, I. nadstr.

Andr. Milevski

Auto-taksa

Sprejem naročil za prevažanje oseb z avtomobilom. Celje, Prešernova ul. 6, Andr. Milevski, trgovina. 38

SPOŠTOVANA GOSPODINJA!

RŽENA ŽIKA

v rdečih zavitkih je za Vas, če hočete, da bodo Vaši otroci zdravi in čvrsti.



Gobe, orehe, rujavi, zeleni in beli fiziol kupuje

„Gliva“ - Ljubljana

Gospodsvetska cesta 3,
6-6 Wolfova ulica 12.

Slavenska banka d. d.

podružnica Celje

Vplačana delniška glavnica in rezerve preko Din 120.000.000.—.

CENTRALA: Zagreb; **PODRUŽNICE:** Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Ljubljana, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Vršac, Wien; **EKSPOZITURE:** Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesenice; **AFILIJACIJI:** Slavenska banka, Ljubljana; Jugoslovanska industrijska banka d. d., Split.

LASTNE AGENCIJE V JUŽNI AMERIKI: Buenos Aires, Rosario de Santa Fé; **V SEVERNI AMERIKI:** v vseh večjih mestih direktne bančne zveze.

Posreduje vse bančne in trgovske posle z inozemstvom posebno z Italijo in Avstrijo.

Olajšuje posle eksporterjem in mporterjem s tem, da jim eskomptira menice v ilirah, kakor tudi v drugih nozemskih valutah.

Otvorja akreditive, izstavlja garantna pisma ter izvršuje vse bančne posle najkulantneje. Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje najpovoljnejše.

CELJSKA POSOJILNICA D.

Stanje hranilnih vlog čez
K 120.000.000.—

V lastni palači Narodni dom (na oglu v pritličju).

Stanje hranilnih vlog čez
K 120.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnica v Šoštanju na Glavnem trgu.

Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelododov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila. Postrežba točna. Cene zmernе. Solidna izvršitev.

477-63

Po nižani ceni

novi došlo blago kupi se za jesen in zimo v manufakturni in modni trgovini

MILOŠ PŠENIČNIK, CELJE Kralja Petra c. 5.

V zalogi sukno, kamgarni, double za površnike, novitete za damske obleke, barhenti, šifoni, pletene jopice, šali itd.

V zalogi najfinejši velour za damske plašče.

Samo pristno češko blago!

Postrežba solidna!

Samo pristno češko blago!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 8%.

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.

Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250 000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

Marljivost, treznost in varčnost,
so predpogoji pravosti!

iz malega raste velik!

Trboveljski premog

iz rudnikov: Laško, Hrastnik in Trbovlje in
trboveljski prima portland cement

dobavi iz tukajšnjega skladišča ali pri celih vagonih

od vagona po najnižjih dnevnih cenah

Premog se dostavlja na željo tudi na dom.

ZVEZA SLOVENSKEH TRGOVCEV

Cvenkel, Elsbacher in Ravnikar

pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celju.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sočutja in izkazano sožalje ob smrti našega
nepozabnega očeta, starega očeta, strica, tasta i. t. d., gospoda

Engelberta Jakhelma

se tem potom najiskrejeje zahvaljujemo.

Osobito se zahvaljujemo gospodu zdravniku dr. Premschaku za nudeno zdravniško pomoč, železničarski godbi za častno spremstvo, pevskega krožku »Komšija« za ginjačo žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja, kakor tudi vsem onim, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči ostali.

Na drobno!

Pri

Na debelo!

Kupujte

po konkurenčnih cenah v
veletrgovini pri

„Solncu“



Kupujte

po konkurenčnih cenah v
veletrgovini pri

„Solncu“

manufakturno in modno blago

kakorn. pr.: Sukno, hlačevina, tiskovina (Druck), cesir, volna za jumperje, pavola v vseh barvah, preja, vezena, blago z prte, dežnike, kravate, moško perilo, svilene robce, vence za neveste, flor nogavice i. t. d.

Platno belo in rujava,
Kupi pri nas samo pravo.

Zato prepričajte se vsi,
Da pri nas po ceni se dobi.

A. Drogenik, Celje, Glavni trg 9.

Gornješleziški

== BRIKETI ==

iz črnega premoga (Steinkohlenbriketts)

z dvakrat večjo vročino in dvakrat težji kot prejšnji velemjski briketi.

Komad po 85 para

3 komadi zadosčujejo za 12-urno kurjavo. Dobijo se pri:

OSWATITSCH & DEJAK

irgovina s premogom

Celje, Kocenova ulica št. 5.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod
trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilniški posli se izvršujejo natančno, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih skladov
nad Kron 25.000.000.—.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.